

OKRESNÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA I
Kvetná 13, 820 05 Bratislava 2

Číslo: 2 Pv 356/16/1101-5
EEČ: 2-8-174-2016

Bratislava I 20.10.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: Prečin Ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2
Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava I

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania
obvineného:

1. XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- Prečin Ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2 Trestného
zákona

na tom skutkovom základe, že:

dňa 06.07.2016 v čase o 03.00 h v Bratislave na Vajanského nábreží viedol motorové vozidlo zn. Volkswagen Golf, ECV: XXXXX, kde bol zastavený a kontrolovaný hliadkou PZ z dôvodu plnenia úloh inštruktáže, vykonávať dohľad nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky v zmysle analýzy KR PZ BA s cieľom pozitívneho ovplyvnenia BaPCP v služobnom obvode OO PZ Bratislava SMS a venovať zvýšenú pozornosť nad dodržiavaním pravidiel cestnej premávky najmä správaniu sa vodičov voči chodcom a požívanie alkoholických nápojov, následne bol počas kontroly poučený o tom, že bude podrobený dychovej skúške prístrojom AlcoQuant 6020 plus, v.č. A 409706 za účelom zistenia či nie je ovplyvnený návykovou látkou, čo vykonal s negatívnym výsledkom, avšak nakoľko sa správal nervózne, bol obvinený vyzvaný, či je ochotný podrobiť sa lekárskej vyšetreniu na zistenie omamných a psychotropných látok v tele, pričom z tohto dôvodu sa hliadka s obvineným následne presunula do Univerzitnej nemocnice Bratislava na Mickiewiczovej ul. v Bratislave, kde bol obvinený opakovane poučený v prítomnosti lekára XXXXX, kde obvinený lekárske vyšetrenie opätovne odmietol, čím sa teda

odmietol podrobiť lekárskemu vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, či nie je ovplyvnený návykovou látkou, hoci by to pri vyšetrení nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie

Postupujem Obvodnému oddeleniu Policajného zboru XXXXX Mesto – stred **na prejednanie priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 odsek 1 písmeno a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch** v znení neskorších predpisov

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem trestnú vec obvineného XXXXX**, nar. XXXXX, trvale bytom XXXXX, trestne stíhaného pre prečin ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2 Trestného zákona , Obvodnému oddeleniu Policajného zboru XXXXX Mesto – stred **na prejednanie priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 odsek 1 písmeno a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch** v znení neskorších predpisov.

Odôvodnenie:

Uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru XXXXX Mesto – stred pod ČVS: ORP-943/SMS-B1-2016 zo dňa 06.07.2016 bolo podľa § 199 odsek 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie vo veci pre prečin ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 298 odsek 2 Trestného zákona a zároveň tým istým uznesením bolo podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre prečin ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2 Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené v predmetnom rozhodnutí.

Spáchanie skutku, pre ktorý je obvinený XXXXX trestne stíhaný, je preukázané výsluchom samotného obvineného, ale aj svedkyne XXXXX, ktorá v podstatných rysoch zhodne opísala priebeh relevantných skutkových okolností tak, ako sú uvedené vo výrokovej časti predmetného rozhodnutia. Zo žiadosti povereného príslušníka Obvodného oddelenia PZ XXXXX Mesto - stred zo dňa 06.07.2016 vyplýva, že žiadal o lekárske toxikologické vyšetrenia moču a krvi osoby XXXXX. Z poučenia osoby XXXXX vyplýva, že menovaný bol náležite poučený o právnych následkoch spojených s odmietnutím sa podrobiť vyšetreniu na zistenie návykovej látky. Z lekárskej správy lekára UN Bratislava zo dňa 06.07.2016, je zrejmé že menovaný sa odmietol podrobiť vyšetreniu na zistenie prítomnosti návykovej látky odberom moču alebo krvi, Pri svojom výsluchu v postavení zadržaného – podozrivého XXXXX uviedol, že odber vzorky /moču, krvi/ sa odmietol podrobiť z dôvodu, že nemal chuť spolupracovať s policajtom lebo bol hladný a nevyspatý.

Podľa § 2 odsek 10 Trestného poriadku *orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.*

Podľa § 2 odsek 12 Trestného poriadku *orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného*

na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní..

Trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone. Pojmom znaky uvedené v Trestnom zákone sa rozumejú znaky objektívnej a subjektívnej povahy, ktoré musia byť naplnené, a to objekt (chránený záujem), objektívna stránka (konanie, následok a príčinná súvislosť a medzi nimi), subjekt (páchateľ) a subjektívna stránka (zavinenie).

Podľa § 8 Trestného zákona trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 10 odsek 1 Trestného zákona prečin je a) trestný čin spáchaný z nedbanlivosti alebo b) úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov.

Podľa § 10 odsek 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Podľa § 289 odsek 1 Trestného zákona kto vykonáva v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Podľa § 289 odsek 2 Trestného zákona rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto sa pri výkone zamestnania alebo inej činnosti uvedenej v odseku 1 odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie návykovej látky, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou alebo orientačným testovacím prístrojom, alebo sa odmietne podrobiť lekárskej vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, či nie je ovplyvnený návykovou látkou, hoci by to pri vyšetrení nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

Podľa § 22 odsek 1 písmeno a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto ako vodič vozidla sa odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie požitia alkoholu alebo inej návykovej látky spôsobom ustanoveným osobitným predpisom, hoci by také vyšetrenie nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

Z dikcie ustanovenia § 8 Trestného zákona je zrejmé, že o trestný čin

ide len v prípade, ak je naplnený znak protiprávnosti a súčasne ďalšie znaky, ktorú sú uvedené v tomto zákone, t. j. znaky konkrétnej skutkovej podstaty daného trestného činu.

Vzhľadom na existujúcu bipartíciu trestných činov je potrebné v prípade prečinov, ako jedného z druhu trestných činov (viď § 9 Trestného zákona), dôsledne skúmať a posudzovať pri formálnom chápaní trestných činov v ustanovení § 10 odsek 2 Trestného zákona zakotvenú a vymedzenú výnimku (tzv. materiálny korektív), ako korekciu prílišnej tvrdosti uvedeného formálneho prístupu posudzovania trestnosti činu.

Určujúcim hľadiskom tzv. materiálneho korektívu pre posúdenie trestnosti prečinu je jeho závažnosť. Posúdenie závažnosti prečinu, ako merateľného kritéria materiálneho znaku (korektívu), je vymedzené súborom skutočností, ktoré musia byť v každom jednotlivom prípade posudzované a hodnotené ako jeden celok, pričom ich pomer a vzájomný vzťah medzi nimi môže byť rôzny. Určujúcimi znakmi materiálneho korektívu sú spôsob vykonania činu a jeho následok, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, miera zavinenia páchatel'a a pohnútky páchatel'a. V prípade, že miera závažnosti činu nepresiahne stupeň nepatrnosti, nejde o prečin (trestný čin). Pre trestnosť prečinu sa vyžaduje miera závažnosti vyššia, ako nepatrná.

V prípade trestného činu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2 Trestného zákona možno konštatovať, vzhľadom na formu zavinenia a výšku trestu odňatia slobody, ktorú za uvedené trestné činy ustanovuje Trestný zákon v osobitnej časti, že ide o prečin [§ 10 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona].

Z hľadiska naplnenia objektívnej stránky, ako zákonného znaku skutkovej podstaty trestného činu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2 Trestného zákona sa vyžaduje konanie páchatel'a, ktorým sa tento pri výkone zamestnania alebo inej činnosti, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie návykovej látky, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou alebo orientačným testovacím prístrojom, alebo sa odmietne podrobiť lekárskemu vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, či nie je ovplyvnený návykovou látkou, hoci by to pri vyšetrení nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

Z hľadiska naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 odsek 1 písmeno a) zákona o priestupkoch sa vyžaduje konanie páchatel'a, ktorým sa tento ako vodič vozidla odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie požitia alkoholu alebo inej návykovej látky spôsobom ustanoveným osobitným predpisom, hoci by také vyšetrenie nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

Porovnaním skutkovej podstaty prečinu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky § 289 odsek 2 Trestného zákona so skutkovou podstatou korešpondujúceho priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 odsek 1 písmeno a) zákona o priestupkoch je zrejmé, že predmetné ustanovenia sú z obsahového hľadiska v zásade totožné. Podstatou protiprávneho konania páchatel'a je odmietnutie podrobiť sa vyšetreniu na zistenie návykovej látky (t. j. alkohol, omamné a psychotropné látky).

Určenie hranice, kedy takéto konanie vykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu alebo znaky priestupku je potrebné určovať v kontexte ustanovenia § 10 odsek 2 Trestného zákona, ktoré taxatívnym spôsobom vymedzuje určujúce kritéria (tzv. materiálny

korektív), ktorých posúdenie a hodnotenie je pre zodpovedanie danej právnej otázky kľúčové. Uvedenými kritériami sú **spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, miera zavinenia a pohnútka páchatel'a**. Jednotlivé kritéria je pritom potrebné posudzovať ako jeden celok, hoci ich vzájomný pomer a ich vzájomný vzťah medzi nimi môže byť rôzny.

V predmetnej trestnej veci bolo preukázané, že zo strany obvineného XXXXX došlo k odmietnutiu podrobiť sa vyšetreniu na zistenie návykovej látky v tele po tom čo vykonal dychovú skúšku s negatívnym výsledkom. Túto skutočnosť potvrdil samotný obvinený, a rovnako tak vyplýva aj zo zápisnice o výsluchu svedka XXXXX, a tiež z listinných dôkazov zabezpečených vo vyšetrovacom spise. Dôvodom, pre ktorý sa obvinený odmietol podrobiť predmetnému vyšetreniu bola skutočnosť, že nemal chuť spolupracovať s policajtom, nakoľko bol hladný a unavený. Uvedená skutočnosť korešponduje s tvrdením svedka, ktorý ako príslušník Policajného zboru zastavil osobné motorové vozidlo, ktoré viedol obvinený, a kontroloval ho. Svedok XXXXX uviedla, že XXXXX sa dobrovoľne podrobil dychovej skúške s negatívnym výsledkom, ale nakoľko sa podľa nej správal podozrivo t.j. odmietavo odpovedal, mal zjavne krvou podliate oči, rozšírené zrenice, pričom uviedol, že v priebehu víkendu užil marihuanu, bol vyzvaný aby sa podrobil odberu biologického materiálu za účelom zistenia prítomnosti omamných a psychotropných látok v tele. Následne bol XXXXX odvezený do FN Mickiewiczova v Bratislave, kde sa odmietol podrobiť vyšetreniu odberom moču a krvi pred službukonajúcim lekárom XXXXX.

Samotné odmietnutie podrobiť sa vyšetreniu na zistenie návykovej látky, bez skúmania a poznania ďalších relevantných okolností a súvislostí, nie je možné *a priori* považovať za takú okolnosť, ktorá je *ipso facto* okolnosťou spôsobilou naplniť objektívnu stránku predmetnej skutkovej podstaty daného trestného činu.

V uvedenej súvislosti je potrebné tiež zdôrazniť, že z predmetnej lekárskej správy zo dňa 06.07.2016 je zrejmé, že XXXXX sa odmietol podrobiť vyšetreniu na zistenie návykovej látky, pričom službukonajúci lekár nevykonal ani psychomotorické vyšetrenie.

Z hľadiska určenia hranice, kedy protiprávne konanie páchatel'a spočívajúce v odmietnutí podrobiť sa vyšetreniu na zistenie návykovej látky dosahuje len úroveň priestupku, a kedy už presiahlo z hľadiska jeho závažnosti hranicu trestného činu, je potrebné dôsledne posudzovať a hodnotiť v kontexte naznačených určujúcich kritérií tzv. materiálneho korektívu. Pre vyriešenie uvedenej právnej otázky preto nepostačuje len preukázanie samotnej skutočnosti, že páchatel' sa odmietol podrobiť predmetnému vyšetreniu. Takýto postup je možné *prima facie* označiť za vyvodzovanie tzv. objektívnej zodpovednosti, ktorý je však k hľadiska trestnoprávnej teórie, založenej na individuálnej zodpovednosti páchatel'a trestného činu, neprípustný. Existencia a preukázanie tejto skutočnosti (odmietnutie vyšetrenia na zistenie návykovej látky) má totiž svoju právnu relevanciu tak vo vzťahu k priestupku, ako i trestnému činu. Je preto nevyhnutne potrebné skúmať, posudzovať a vyhodnocovať aj ďalšie okolnosti určujúce mieru závažnosti daného protiprávneho konania páchatel'a.

V prípade rozlíšenia a právneho posúdenia konania páchatel'a, ktorý vedie motorové vozidlo v stave vylučujúcom spôsobilosť, určila súdna prax svojou ustálenou rozhodovacou

činnosť, na základe akceptovania medicínskeho hľadiska, hranicu hladiny alkoholu v krvi vodiča na úrovni jedného promile (t. j. 0,4762 mg/l etanolu vo vzduchu), ako kritický bod, ktorý práve z hľadiska závažnosti takéhoto konania, v kontexte miery ovplyvnenia spôsobilosti vodiča motorového vozidla, dosahuje hranicu trestného činu (pozri R 12/1985).

Obdobne aj v prípade posúdenia konania páchatel'a, ktorý sa odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie prítomnosti návykovej látky, je potrebné z hľadiska miery jeho závažnosti posudzovať nielen samotnú skutočnosť, že sa tento odmietol vyšetreniu podrobiť, ale aj ďalšie okolnosti, určujúce mieru závažnosti, kde aj stupeň resp. miera ovplyvnenia spôsobilosti vykonávať danú činnosť, je podstatná a určujúca, samozrejme v kontexte ďalších okolností, pre správne právne posúdenie takého konania páchatel'a.

Účelom skutkovej podstaty prečinu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 1 Trestného zákona je snaha zákonodarcu postihovať tie prípady, kedy páchatel' v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonáva zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku. V kontexte uvedeného je možné vyvodiť aj účel nasledujúcej samostatnej základnej skutkovej podstaty prečinu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2 Trestného zákona, ktorým je snaha kriminalizovať konanie páchatel'a spočívajúce v odmietnutí sa podrobiť vyšetreniu na zistenie návykovej látky, či nie je ovplyvnený návykovou látkou pri výkone zamestnania alebo inej činnosti, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku.

Z hľadiska existencie subjektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2 Trestného zákona, teda z hľadiska preukázania **zavinenia páchatel'a, je potrebné dokazovať jeho úmysel, či už priamy alebo nepriamy, že jeho konanie spočívajúce v odmietnutí podrobiť sa danému vyšetreniu smeruje z hľadiska jeho následku k znemožneniu zistenia skutočnosti, či táto osoba je, a aj do akej miery, ovplyvnená návykovou látkou.** Samotná vedomosť páchatel'a o stupni ovplyvnenia návykovou látkou pritom nie je z hľadiska preukázania jeho úmyslu rozhodujúca. Takáto osoba preto môže konať napr. aj v (pozitívnom) skutkovom omyle, že v rozhodujúcom čase je ešte návykovou látkou ovplyvnená. Takúto okolnosť je potrebné v konkrétnom prípade hodnotiť v rámci dokazovania podľa zásad pre posudzovanie skutkového omylu. Zo zabezpečených dôkazov v priebehu prípravného konania v prípade vznesenia obvinenia preto musí nevyhnutne vyplývať, v rovine existencie dostatočne odôvodneného záveru, aj tento obligatórny znak predmetnej skutkovej podstaty daného trestného činu.

V danom prípade prosté odmietnutie osoby vodiča podrobiť sa vyšetreniu na zistenie návykovej látky z dôvodu jeho principiálneho postoja, že nakoľko dychová skúška bola u neho negatívna, prišlo mu čudné, aby išiel na testy a odber krvi len preto, že si to niekto zmyslel, bez náležitého preukázania ďalších relevantných skutočností, ktoré by nasvedčovali dôvodnosti záveru, že závažnosť takéhoto konania prevyšuje stupeň nepatrnosti (§ 10 odsek 2 Trestného zákona), v kontexte hore uvedenej vysvetľujúcej argumentácie, nie je možné posudzovať v právne relevantnej rovine ako naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2 Trestného zákona. Bez zistenia a preukázania ďalších relevantných skutočností, nie je možné vyvodzovať voči obvinenému trestnoprávnu zodpovednosť.

V danom štádiu trestného stíhania možno konštatovať, že takéto konanie páchatel'a

nevykazuje znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty daného prečinu, pričom však toto konanie, vzhľadom na relevantné skutkové okolnosti, ako aj vzhľadom na formu zavinenia (vedomá nedbanlivosť), ktorá v danom prípade prichádza do úvahy, možno posúdiť ako priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 odsek 1 písmeno a) zákona o priestupkoch.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že konanie obvineného v danom prípade napíňa znaky priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 odsek 1 písmeno d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na tieto okolnosti bolo potrebné rozhodnúť v zmysle § 214 odsek 1 Trestného poriadku o postúpení veci orgánu príslušnému na prejednanie priestupku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať u prokurátora okresnej prokuratúry do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Jozef Macenko
prokurátor